

De Lector

Schrijver: Marjon Klomps
Redacteur: Caroline Soesbergen
Vormgeving omslag: Frank Norbert Rieter
Vormgeving binnenwerk: Marjon Klomps
Foto auteur: Anna Ietswaart
Foto omslag: Paul Hensels
ISBN: 9789402146165
Nur: 301
© 2016 Marjon Klomps

www.bravenewbooks.nl
www.marjonklomps.nl

Marjon Klomps

De Lector

roman

Brave New Books

Men kan gemakkelijker een vijandig mitrailleursoest het
zwijgen opleggen, dan een herinnering, die als een
luchtbel na jaren plots opnieuw naar het bewustzijn stijgt.

Hubert Lampo

DEEL EEN

Januari 2005

1.

Het is even na enen als Sander Hamerval het oudste café van Nijmegen uitkomt. Het dunne laagje ijzel dat de klinkers van de Grote Markt bedekt, glinstert in het maanlicht. Hij rilt en trekt de kraag van zijn jas wat verder omhoog. Voorzichtig komt hij in beweging. De whisky heeft zijn benen onzeker gemaakt en zijn tred is langzaam en zoekend.

Hij slaat linksaf, het Sint Stevenskerkhof op, voelt met de punt van zijn schoenen naar de treden van de trap voor hij een volgende stap durft te nemen. Met zijn rechterhand probeert hij steun te vinden bij de stenen van de kerk. Zo schuifelt hij het straatje door.

Tegenover de uitgeverij aarzelt hij. De weg naar zijn huis gaat via de glibberige Noorderkerktrappen, daar durft hij niet af in zijn toestand. Maar om bij de uitgeverij te komen zal hij de kerkmuur, zijn wankele garantie op evenwicht, moeten loslaten.

Zodra hij zijn eerste stap van de muur zet, verliest hij grip op de ongelijke stenen en glibbert onderuit. Hij voelt een stekende pijn, onder zijn elleboog. Verdomme. Kutpoot. Meteen is hij een stuk nuchterder, zo op zijn kont op de koude straat. Hij pakt met zijn rechterhand zijn linkerelleboog vast en schuift op zijn billen naar de overkant. Bij de deur van de uitgeverij reikt hij naar de

deurknop om zich op te trekken. Het kost hem moeite om de sleutel uit zijn broekzak en in het slot te krijgen. De deur gaat piepend open.

Een tik tegen de lichtschatelaar en de duisternis vlucht de hoeken van de hal in. In het tochtige pand is het koud, bijna kouder dan buiten. Zijn tanden klapperen. Hij doet zijn jas uit en rolt de linkermouw van zijn overhemd op. De prothese is door de val schuin op zijn arm komen te staan. Met stijve vingers peutert hij de elektroden van zijn bovenarm en trekt dan de prothese verder los.

Het lillende stuk vel dat onder aan zijn elleboog hangt, is naar purper verkleurd. Daar waar de prothese van de arm sloeg, zit een bloederige streep. Het zal minstens een week duren voor hij zijn kunstarm weer kan dragen. Hij vloekt binnensmonds.

Bij de receptie loopt hij het schoolbord omver. Als hij het van de grond raapt en de driepoot weer uitklapt, overvalt hem een lichte duizeling. Hij knijpt één oog dicht en leest: 'Augurken zijn net krokodillen.' Het handschrift van Peter. De zin komt hem vagelijk bekend voor, maar de naam van de auteur verstopt zich achter zijn roes. Hij schudt zijn hoofd en loopt met logge passen door.

In zijn kantoortje zet hij de radiator voluit. Ratelend en tikkend komt het ding tot leven. De ruimte lijkt verstoord door zijn nachtelijke aanwezigheid. Vanaf de gang kijkt de stilte verwijtend de kamer in en probeert hem tot vertrek te manen. Op het bureau staart zijn dochter hem vanuit haar fotolijstje spottend aan.

"Waar moet ik anders heen," verontschuldigt hij zich. Op de bank onder het raam trekt hij zijn jas onhandig over zich heen en valt suizend het grote niets in.

+++

Geduw tegen zijn schouder brengt hem op de rand van bewustzijn. Iemand roept zijn naam, praat tegen hem.

“Sander, word wakker!”

Elke lettergreep is een klap met een voorhamer vlak boven zijn neusbrug, brengt lichtflitsen onder zijn schedel die zijn ogen doen tranen. Hij heft zijn arm voor zijn gezicht, gluurt met één oog het scherpe daglicht in. Zijn nek is stijf. Hij sluit zijn ogen weer en haalt diep adem in een poging zijn misselijkheid te bedwingen.

“Wat doe jij hier?” vraagt Peter. Sander probeert zijn tong te bewegen. Goede vraag. Hij tast met trage vingers in zijn herinneringen. In de Blauwe Hand. Vincent van Veenendaal. De val.

“Manon heeft me gedumt.” Zijn lippen zijn gevoelloos.

Voetstappen verwijderen zich, een deur slaat dicht. Hij zakt terug in vergetelheid, wordt daar even later onverbiddelijk weer uit geschud.

“Ga zitten man, je ziet er niet uit. Hier.” Peter drukt een glas water in zijn handen.

Hij komt overeind, weet nog net de prullenbak te bereiken. Met krampend middenrif spuit hij eerst zure en daarna bittere golven in en over de metalen bak. Zelfs als zijn maag leeg is gaat het kokhalzen nog door. Hij hijgt met open mond. Kwijl hangt aan zijn lippen, zijn kin, de boord van zijn overhemd.

“Gadverdamme.”

“Sorry.”

“Maar waarom ga je dan hier op de bank liggen pitten? Was je de weg naar huis kwijt?”

Het kotsen heeft een beetje opgelucht. Sander diept een zakdoek op uit zijn zak en veegt zijn gezicht schoon. Dan kijkt hij eindelijk op. Zijn hersenen komen vertraagd zijn bewegingen achterna.

“Ik was ook op weg naar huis.” Hij praat zacht. “Maar het was zo glad op straat. Vlak bij de uitgeverij ging ik onderuit.” Hij hoest, slikt het opgekomen slijm weg. “Na mijn gesprek met Manon ben ik naar In de Blaauwe Hand gegaan. Daar kwam ik Vincent tegen.”

“O god, Vincent van Veenendaal? En toen heb je lekker samen de hele avond seksistisch geleuterd tot je te zat was om nog te praten?”

“Zoiets ja.” Beschaamd kijkt hij zijn vriend aan. Die staat met een ‘tuttuttut’ mondje zijn hoofd te schudden, zo’n anderhalve meter boven hem.

Peter is groot, te groot voor de ruimte waar hij zich in bevindt. Schoenmaat achtenveertig, reusachtige handen die tot ver boven de pols uit zijn colbert steken. Brede schouders, een hoofd dat met grove slagen uit graniet gehouwen lijkt. Bruine ogen, waarin Sander leest dat hij op medeleven niet hoeft te rekenen.

“En nu?”

Sander haalt zijn schouders op. “Nu niks. Wat bedoel je?”

“Je zou naar huis kunnen gaan en nog een paar uur in bed gaan liggen. De uitgeverij is geen hotel en zeker niet bedoeld om je roes uit te slapen. Weet je nog wie hier straks komt?”

Stilte.

“Hanne Helder. Onze nieuwe receptioniste. Haar eerste dag hier. Wat zal ze denken als ze jou zo ziet? Die kotslucht ruikt?”

Sander schrikt. Hanne Helder, de laatste die hij zo onder ogen wil komen. Hij staat op, de vloer deint licht onder zijn voeten. Peter kijkt naar hem, zijn wenkbrauwen staan in strenge fronsen in zijn gezicht.

“Ik zal Iris vertellen dat de vergadering van vanmorgen verzet wordt naar drie uur. Ik verwacht dat je er een uur van tevoren bent.”

2.

Het is al ver in de middag als Sander weer voor de uitgeverij staat, met een dun laagje frisheid over zijn brakke lijf. De vorst heeft zich voor het eerst in weken teruggetrokken uit de oude stad, daar waar de zon kijkt blazen sneeuwresten de aftocht. Op het St. Stevenskerkhof is het nog wit, de kerk werpt haar schaduw en daarmee de kilte door de straat en over de oude kanunnikenhuisjes. De muur van de uitgeverij is donkerrood van vocht. Boven de lage deur glanst de boog van grijs steen hem trots haar naam tegemoet: Uitgeverij Moenen, in sierlijk gegraveerde letters. Daaronder, kleiner: Scribo ergo sum. Hij pakt de klink van de deur en gaat naar binnen.

+++

Ik schrijf dus ik ben. Al van kleins af aan deed hij niets liever. Jarenlang hadden juffen en meesters zich om zijn handschrift bekommerd, de lussen van zijn j's en de ronde buiken van de b's bekeken en becommentarieerd. Schriften vol had hij geschreven, met het puntje van zijn tong tussen zijn tanden en zijn neus dicht op het papier. Al het geploeter had geleid tot een perfect leesbaar handschrift, rond en vol, meisjesachtig.

Op druilerige zondagmiddagen, als de woonkamer van zijn ouderlijk huis vol zat met familiebezoek en de lucht dik en scherp was van de sigarettenrook, verdreef hij de verveling door te schrijven. Denkend aan later, zag hij zichzelf zitten aan een groot, statig bureau vol met inktpotten en ganzenveren. De sensatie van de inkt die uit

zijn pen op het papier vloeide en daar beelden vormde met woorden. De geur van papier. De opwinding een verhaal te schrijven dat zich net zo mooi liet optekenen als hij zich in zijn hoofd gevormd heeft.

Dat alles was verdwenen. Met het wegsnijden van zijn arm hadden ze ook zijn schrijfgenoet geamputeerd.

Weer zat hij met het puntje van zijn tong tussen zijn tanden de lussen te oefenen, maar nu met zijn rechterhand. De pen voelde vreemd tussen zijn ongeoefende vingers en al na enkele minuten voelde hij de spieren in zijn pols verzuren. Niet zelden welden de tranen heet op vanuit zijn frustratie en smeed hij de pen over de tafel de kamer door.

In plaats van schrijven was hij meer gaan lezen. Lezen gaf hem de kans het leven te ontvluchten, een droomwereld te betreden waarin hij geen halve arm was, waarin hij niet door iedereen werd nagestaard, waar niet achter zijn rug werd gesmiespeld. Hele dagen was hij in de bibliotheek te vinden, met zijn neus in een boek gestoken en zijn rug naar de wereld gekeerd. Hij las alles wat los en vast zat, de grote en kleine auteurs, de eendagsvliegen en de oeuvreschrijvers. In boeken vond hij zijn eigen schrijfgenoet terug. Mooie zinnen, indrukwekkende plotwendingen, hij kon - en kan - er lyrisch van worden. De keus om na zijn studie Letterkunde in Nijmegen als lector bij de relatief nieuwe uitgeverij van zijn jeugdvriend te solliciteren, was volstrekt logisch geweest.

+++

Hanne Helder zit achter de receptie als hij binnenkomt, haar blonde haren in een paardenstaart opgebonden. Pas als Sander vlakbij haar staat, merkt ze hem op.

Helderblauwe irissen die gebroken worden door kobaltblauwe sterretjes. Ze lacht, zijn hand trilt als hij hem naar haar uitsteekt.

“Welkom bij Moenen. Ik zie dat je al hard aan het werk bent.”

Ze haalt haar schouders op. “Valt wel mee hoor. Ik ben me een beetje aan het inlezen.” Ze laat hem een blaadje zien. Lange, slanke vingers. “Iris heeft opgeschreven waar alles ligt en wat mijn taken zijn.”

“En, kom je er een beetje uit?”

“Een beetje.” Haar ogen vallen op zijn lege mouw. “Zie je wel, ik dacht al toen ik je de vorige keer zag dat je arm niet echt was.” Het klinkt bijna triomfantelijk.

“Ha, daar ben je.” Peters luide stem rolt vanaf de gang de receptie in. “Beetje opgeknapt?”

“Beetje,” antwoordt Sander.

Hanne kijkt van Sander naar Peter en weer terug. “Ben je ziek?”

“Ah, we hebben een nieuwsgierig Aagje in dienst genomen!” Sander lacht, maar niet van harte. “Nee, ik ben niet ziek. Ik moet alleen wel hoognodig aan het werk.”

Als hij door wil lopen, houdt Peter hem staande.

“Bespreking, over een uur. En kun je Hanne even rondleiden door het pand? Dat is nog niet gebeurd.”

Sander kijkt over zijn schouder naar Hanne. “Over een half uurtje?”

Ze knikt. “Kom me maar halen.”

+++

Het ruikt nog een beetje zurig in zijn kamer, maar iemand heeft zijn braaksel opgeruimd en een raam open gezet. Hij huivert en sluit het raam. Draait aan de knop van de verwarming. Zijn bureau ligt vol papieren, naast zijn computer heeft hij een stapel gebouwd van ongelezen

manuscripten. Hij gaat op de leren bureaustoel zitten en start zijn computer op. Als het scherm oplicht, klinkt er een klop op de deur. Iris steekt haar hoofd naar binnen.

“Ben je daar eindelijk.” Het is geen vraag. Ze gaat tegenover hem zitten, slaat haar benen over elkaar.

Iris de Valk, voormalig eigenaar van de feministische boekhandel De Feeks, tegenwoordig lector bij Moenen. Gepantserd in vlekkeloos groen mantelpak en opgeknot haar. Ze is lang en nog steeds zo mager als vroeger op de universiteit. Haar huid is bleek. Dun geknepen lippen onder een scherpe neus.

“Waar was je? We hebben de bespreking moeten verzetten naar vanmiddag. Iets wat me erg slecht uitkomt.” Ze spuwt haar ongenoegen met priemende ogen over het bureau. Hij vangt het op met wrevel.

“Heeft Peter niets gezegd?” Hij leunt achterover in zijn stoel.

“Die zei dat je later zou komen, maar niet waarom.” Ze kijkt naar zijn lege mouw. “Wat is er met je arm gebeurd?”

“Die hebben ze er afgehakt, toen ik klein was.”

Hij kijkt toe hoe ze een opkomende zucht probeert weg te slikken. Haar linkervoet wipt op en neer. De hiel verlaat de pump als haar tenen omhoog veren, keert terug als de voet weer daalt. Het maakt een zacht, wrijvend geluid. Fft fft fft.

“Dat bedoel ik niet, dat weet je best. Waarom heb je je prothese niet aan?”

“Uitgegleden in de sneeuw. Op mijn elleboog.”

“Jeetje.” Even valt ze uit haar verongelijkte rol. “Deed het pijn?”

“Waarschijnlijk wel. Maar ik was dronken, dus ik voelde het niet.”

Ze rolt met haar ogen. “Ik zie het al,” zegt ze snibbig. “Je kater beïnvloedt je humeur. Het zal niet de eerste keer zijn.”

“Wat kom je eigenlijk doen?” Hij besluit haar opmerking te negeren.

Iris knijpt haar ogen heel even samen. “Ik wilde even weten wat je van Hanne Helder vindt, de nieuwe receptioniste.”

“Oh, is mijn mening opeens belangrijk? Ik weet het niet, ik kom net binnen, het is de tweede keer dat ik haar zie. Wat wil je weten?”

Ze wrijft met haar handen over haar rok. “Ik ben benieuwd waarom jullie juist haar hebben uitgekozen,” zegt ze dan. “Ik bedoel, ik heb haar vanmorgen een beetje ingewerkt, maar ze weet echt weinig hoor.”

“Haar sollicitatiegesprek ging anders prima. Ze leek ons gewoon de meest geschikte persoon.”

“Op basis van welke argumenten?” Een stem als een gewet mes.

Misschien is het de kater die zijn recalcitrantie voedt, wellicht haar houding, maar Sander kan het niet laten: “Zij had de lekkerste tieten.”

Haar voet valt stil. Iris omvat de stoeleuning met haar handen, haar knokkels trekken wit weg. Met een ruk staat ze op. “Sander Hamerval, je bent een botte lul.”

De deur slaat met een luide knal achter haar dicht. Zijn grimmige schaterlach weerkaatst tegen het glanzende hout.

+++

Als Sander naar de balie loopt om Hanne te halen voor de beloofde rondleiding, staat Iris daar ook. Ze kijkt nadrukkelijk niet naar hem, maar Hanne lacht vriendelijk. “Daar ben je.”

“Ja, daar ben ik.” Hij grijnst een beetje schaapachtig naar haar. “Ik zal je de uitgeverij laten zien, als je vragen hebt mag je die stellen.”

“Oké,” zegt Hanne, “dan heb ik gelijk een vraag.” Ze wijst naar het schoolbord voor de receptie. “Wat doet dat ouderwetse bord hier en waarom staat die rare zin erop?”

“Dat is ons boekenbord,” antwoordt Iris. “Iemand zet er een zin op, of een hoofdpersoon uit een boek en de rest moet raden uit welk boek het komt. Die rare zin waar jij het over hebt,” ze tekent met haar stem aanhalingstekens om het woord rare, “komt uit een heel bekend boek.”

“O, maar die zin ken ik wel,” zegt Hanne opgewekt. “Ik vind het alleen zo’n gekke zin. Augurken zijn net krokodillen. Die komt uit De Aanslag van Harry Mulisch. Het lijkt een zin zonder betekenis, uitgesproken door een seniele oude man, maar feitelijk symboliseert het de hagedissen van de buurman van Anton, die om zijn dieren te redden het lijk van de NSB’er een deurtje verder legt.”

Sander onderdrukt een grinnik. “Heel goed, Hanne.” Hij biedt haar zijn rechterarm aan. “Ga je mee? Dan laat ik je de rest van de uitgeverij zien.” En als Hanne naar hem toekomt en haar arm in de zijne haakt: “Iris, is het goed dat we ook een kijkje nemen in jouw kantoor?”

Iris sluit haar mond tot een smalle streep. “Wat je wilt,” zegt ze en stapt met klikkende hakken weg.

“Ik heb mijn leraar Nederlands ooit verfoeid dat hij dat boek verplicht op de boekenlijst zette en zo uitgebreid behandelde,” zegt Hanne als Iris buiten gehoorafstand is. “Nooit gedacht dat het nog eens van pas zou komen.”

+++

Veel is het niet: binnen tien minuten hebben ze de drie bijna identieke kantoortjes bekeken en zwaait Sander de deur van de grootste ruimte open.

“Hier worden de Salomonsoordelen geveld.”

Een robuuste houten tafel vormt het hart van de ruimte. Vier stoelen, posters van boeken aan de muur. Twee kleine ramen bieden uitzicht op een besneeuwd plaatsje met kale bomen. Hanne rilt in haar bloes. Ze loopt langs de posters, haar benen verplaatsen zich niet rechtuit, het lijkt of ze een beetje zwalkt. “Zijn dit alle boeken die jullie hebben uitgegeven?” Ze wijst op de posters.

“Niet alles.” Iris komt binnen, een lading papieren in haar armen. “Het is ongeveer de helft. Zullen we zo beginnen met die bespreking? Ik heb een afspraak om half vijf.”

Peter buigt zijn hoofd om de dorpel van de deur te kunnen passeren en schuift zijn lange lijf erachteraan.

“En, heb je de rondleiding gehad?” vraagt hij vriendelijk aan Hanne. “Het is net een poppenhuisje, nietwaar?”

“Ik vind het mooi,” zegt Hanne. “Oude huizen ademen sfeer. Wil je dat ik bij de vergadering blijf? Notuleer misschien?”

3.

Nieuwjaarsborrel op tien januari. Een late afdrank van het wisselen der jaren met tout literair Nijmegen als dorstige getuige. In groepjes staan de literatuurlijfhebbers om de hoge tafels, die vol staan met lege en halflege champagneglazen. Het gonst van de stemmen, ergens klatert een lach tegen het lage plafond met de houten bielzen.

Sander heeft zich voor de gelegenheid in een donkerblauw kostuum gestoken. Het armloze deel van de mouw heeft hij opgerold en ter hoogte van zijn elleboog met spelden vastgezet. De stomp is nog steeds te pijnlijk beurs en gezwollen voor de dwangbuis van zijn prothese.

Als hij binnenkomt, verstomt het geroezemoes. Hoofden draaien zich naar de deur, blikken vallen op zijn nu opvallende verminking. Dan, binnen een fractie van een seconde, worden glazen die in de lucht waren blijven hangen alsnog aan lippen gezet. Een rug recht zich, een gestokte ademhaling vervolgt zijn weg.

“Sander!” klinkt het iets te joviaal aan zijn linkerkant.

Sander kijkt opzij. De man die zijn naam riep, heft het champagneglas dat hij met drie vingers bij het pootje houdt omhoog en scharrelt als een krab met een te dikke buik langs het tafeltje waar hij achter stond. Geluid van brekend glas.

“Gelukkig nieuwjaar, Jan,” zegt Sander weinig enthousiast als de man bij hem is aangekomen. Hij schudt de zweterige hand van de schrijver. “Alles goed jongen.”

“Zeker, zeker.” Jan Heijters leegt met het hoofd in de nek zijn glas. “Met jou?”

“Prima.” Sanders ogen dwalen door de ruimte. Veel mensen die hij vaag of minder vaag kent. De ober loopt met een blad vol hapjes langs de gasten. Iris en Peter staan achteraan bij de bar te praten.

“Hebben jullie al vorderingen gemaakt met het redigeren van de eerste versie?” vraagt Heijtsens.

“We zijn er mee bezig.”

“Dat hoor ik nu al een maand.”

“Het is ook veel werk.” Sander kust een vrouw die langsloopt op de wangen.

“Hoever zijn jullie?” dringt Heijtsens aan. Hij komt dichterbij staan.

“Dat is moeilijk te zeggen.”

“Je kunt er toch wel iets over zeggen?” Heijtsens ziet eruit of hij elk moment kan gaan stampvoeten.

“Luister,” Sander richt zijn blik eindelijk met aandacht op de schrijver. “Dit gesprek hebben we twee weken geleden ook gevoerd. Geef ons nog een maand. Je hebt nog tijd zat om aan een tweede versie te werken.”

Heijtsens opent zijn mond om iets te zeggen, maar Sander legt een hand op zijn schouder. “Volgende maand. En ik moet nu even naar mijn baas om te zeggen dat ik er ben. Ik spreek je later.”

Hij wurmt zich door de menigte, hier en daar een wang kussend, een gelukkig nieuwjaar wensend. Verplichte partijtjes, hij vermijdt ze waar hij kan. Al die oppervlakkige gesprekken, nietszeggende woorden, leeg gevele. Liever een stevige discussie in een kroeg met een goed glas whisky, dan dit nuffig genip aan plakkerige champagneglazen. Een elektrisch schokje schiet van zijn borstkas naar beneden zijn maag in. Hanne staat schuin achter Peter en Iris.

“Hé.”

“Hé.” Het is even stil.

“Adriaan van Dis,” zegt Hanne.

“Nee,” antwoordt Peter.

Hanne trekt een rimpel in haar neus. Kijkt Iris aan.

“Weet jij het?”

Iris glimlacht. “Ik weet het, maar ik mag niet helpen. Eerlijkheid gebiedt me echter te zeggen dat ik het antwoord ook niet gelijk wist.”

“Wat is de vraag?” vraagt Sander.

“De nieuwe zin op het bord,” zegt Hanne. “Herinnering is een hond die gaat liggen waar hij wil.”

“Makkie.” Ook deze zin komt van Peter, Sander kent de lievelingen van zijn vriend. Dat geeft hem een voorsprong op Hanne, die geen idee heeft in welke richting ze moet zoeken.

“Nelleke Noordervliet.”

Peter schudt zijn hoofd. “Nope.”

“Kluun.”

“Dat is geen literatuur.”

Ze zucht. “Ik ben niet goed in spelletjes. Mag ik het echt niet weten?”

Peter grijnst vals. “Nee, ga eerst maar eens goed nadenken. Of lezen. Als je het over twee dagen nog niet weet, vertel ik je het. Zo is het ritueel. Hee, Annette, leuk dat je er bent!” Hij draait zich om naar de tengere vrouw die achter hen is komen staan.

“Wie is dat?” vraagt Hanne nieuwsgierig.

“Annette van Heumen, bij ons onder contract,” antwoordt Iris. “Nog niets van haar gelezen?”

Hanne schudt haar hoofd. “Nee, ik ken haar naam niet eens. Moet ik snel wat aan veranderen!”

“Over een half jaar ken jij iedere schrijver die hier binnenloopt en elk boek dat hij of zij heeft geschreven,” zegt Sander geruststellend.

Ze lacht even naar hem. “Ik hoop het.”

“Ik ook,” mompelt Iris.

“Zeker weten,” zegt Sander. Ik zal je straks haar debuut meegeven. Heb je wat te doen dit weekend.” Hij knipoogt. Ze bloost.

+++

Sander pakt het debuut van Annette van Heumen uit zijn boekenkast. Bloedband heet het, een korte roman over een meisje dat opgroeit in een pleeggezin. Dramatische gebeurtenissen opgetekend in een zakelijke stijl. Geen woord teveel en juist daarom zo pakkend. Een maand na haar debuut was het boek al toe aan een herdruk. Eerst waren ze als uitgeverij bang geweest dat het hier om een eendagsvlieg ging, zoals vaker met mensen die een verhaal uit hun verleden optekenen. Bij Annette was dit gelukkig niet het geval, binnen twee jaar lag er een nieuw boek bij de drukker van minstens even goede kwaliteit.

Hij ontspant, blij in de stilte van zijn eigen kamer te zijn, even weg uit de kroeg. Het gezeur van Heijdens. Zijn boek, over de geschiedenis van de Vierdaagse, zal in juli worden gepresenteerd, op de vrijdag voor de zomerfeesten, in het jaar dat Nijmegen haar 2000ste verjaardag viert. Het was allemaal makkelijker geweest als de gemeente de opdracht aan een schrijver met schrijftalent had gegeven in plaats van aan een bevriende zakenman in ruste.

Een klop op de deur. Peter staat in de deuropening. “Aan het schuilen? Je wordt gemist.”

Sander trekt een gezicht. “Ik ga niet weer met Jan Heijdens praten.”

Peter schiet in de lach, haalt zijn hand door zijn haar. “Is het zo erg? Kom op, terug naar de kroeg, over een uurtje is het klaar. Onderdeel van je werk als uitgever. Net zoals schrijvers op zaterdagmiddag boeken moeten

signeren in boekhandels. Maandag mag je weer achter je stapels papieren wegkruipen.”

Zijn oog valt op het boek dat Sander in handen heeft.

“Wil ik meegeven aan Hanne,” verklaart Sander. “Ze kent nog niets van Annette.”

Peters ogen beginnen te twinkelen. “Jij vindt Hanne wel erg leuk, is het niet?”

Een blos kruipt vanuit zijn hals over zijn kaken. “Ach welnee.” – verkrampde stilte - “Ja, ze is leuk ja, dat vind jij toch ook? Maar mijn hemel, ze is zestien jaar jonger dan ik! Het is onmogelijk.”

“Een onmogelijke liefde is de ware liefde.” Peter trekt zijn citatengezicht, kin omhoog, voldane blik. “Koos van Zomeren.”

“Hè ja, laten we Koos erbij gaan halen.” Sander ergert zich aan het gespreksonderwerp, wil zijn kalverachtige verliefdheid niet bespreken met zijn beste vriend. “Kom. We gaan terug.”

+++

In de kroeg begint de drukte af te nemen, Heijtsens heeft het toneel verlaten. Hanne zit alleen aan een tafeltje om zich heen te kijken. Sander klemt het boek onder zijn arm, bestelt twee glazen champagne aan de bar en loopt - voorzichtig, om niet te morsen - naar haar toe.

“Champagne, mevrouw?”

Haar lach opent haar gezicht. “Graag.”

Hij geeft haar het boek. “Maandag overhoring.”

Ze legt het boek naast zich en buigt over de tafel naar hem toe.

“Hoe oud was je?”

Hij schrikt van haar directheid en neemt een slok om tijd te winnen. Het geroezemoes van de gasten trekt zich